

Izjava dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLISKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MAIL AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 63.

CHICAGO, ILL., PETEK, 12. AVGUSTA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General

NAJNOVEJŠE VESTI.

ŽELEZNIČARSKI STRAJK.

Washington, D. C., 9. avgusta. — Velika železničarska stavka preti ustaniti ves železnički promet ene izmed največji železniških kompanij, Pennsylvainjske železnice. Nad 168 tisoč delavcev bode baje v najkrajšem času pustilo delo. Kompanija se resni pripravlja za to stavko. Vlada sicer upa, da bode pomirila obe stranki predno pride do tega usodnega koraka, vendar baje ni veliko upanja. Železnica hoče znižati plače, delavstvo se pa temu ustavlja.

NOVA MIROVNA POGODBA Z NEMČIJO.

Te dni bode predsednik Harding razglasil mir, oziroma konec vojnega stanja med Nemčijo in Ameriko. Kmalu na to se bode pa začelo posvetovanje za novo mirovno pogodbo samo med Ameriko in Nemčijo. — Nemčija se veseli te svoje nove zmage, kajti ta pogodba ji bode dala veliko nazaj, kar ji je prva vzela.

CENE PREMOGU.

Madison, Wis., 10. avg. — Governer Blaine in odbor za trgovino, se pripravlja, da bode izdal važne naredbe, po katerih se bode uradno dolčila cena premoga. Prisilili bodo razne premgarske izkorisčevalce, da bodo znižali cene.

MESENI TRUST POD KONTROLU.

Washington, 4. avgusta. — Senat je sklenil postavo, po kateri je vsa proizvodja mesa, to je vse klavnice — pod nadzorstvom poljedeljskega ministerstva.

RAZOROŽEVALNA KONFERENCA.

Washington, 11. avgusta. — Razoroževalna konferenca, katero je sklical naš predsednik Harding, se bode toraj sešla, toliko je sedaj gotovo. Vse vevelasti so se odločile poslati svoje zastopnike.

OBERSLEPAR PRIJET.

New York, 8. avgusta. — Tu je bil aretiran neki boljševik Cibrario, ki je v imenu sovjetske Rusije ogoljufal Rusijo in razne tvrdke za okrog milijona.

Zivio sovjetski boljševizem, kjer se da tako lepo krasti in razne milijondarske fonde zbirati in krasti.

GOVERNER SMALL ARE-TIRAN.

Springfield, Ill., 10. avg. — Danes je bil aretiran governer Len Small. Aretacija se je izvršila kolikor naj-

bolj mogoče javno in vse je bilo tak urejeno, da je moral governer skozi največje ponižanje, katerega si je le mogla izmislišti sovražna maščevanja — željnost njegovih nasprotnikov. Mi smo za to, da se najudi governerja poklicu na odgovor, ako je storil kaj napačnega. Vsi smo pred postavo enaki. Toda tu bi morali nasprotniki vedno upoštavati, da je z osebnostjo združena tudij avtoriteta. Ves red pa sloni samo na avtoriteti. Če se ta več ne bode spoštovala, kaj nam bode še svetega? Zato je ta sramotna aretacija gotovo grdmadež na državi Illinois in na možeh, ki so jo povzročili. Niti toliko niso imeli obzira z njim, kakor se ima z najnavadnejšim roparjem ali morilcem. Pri navadni aretaciji, kjer se ve, da bode aretirani prišli sam pred sodnika, se mu "warant" samo pokaže in se ga pozove, da gre sam pred sodnijo, da da kavcijo. Governerja je "šerif" odvedel, kakor navadnega roparja. — To ne bode dobrih sadov rodilo.

PROTI NOVIM DAVKOM.

Washington, 5. avgusta. — Vlada je v stiskah. Potrebuje denarja. Finančni tajnik Melton je šel pred senatni odbor za finance, kjer je skušal prepričati odbor, da treba naložiti nove davke, da se dobi skupaj potrebeni denar. Senatni odbor je odklonil tajnikovo zahtevo. Demokratje se veseli tega in se že pripravljajo, kako bodo porabili to proti republikancem. Obetali so znižanje davkov, pa jih hočejo še povišati. Obetali so obilo dela, pa vse tovarne stoje.

DUHOVNIKA ODPELJALI.

Rev. Patrik E. Heslina, župnika v Californiji, so prišli poklicat, da naj gre daleč v hribe k bolniku. Duhovniki se je odpravil in odšel. Toda ni ga bilo več nazaj. Nekoliko dni pozneje je pa dobil nadškof Hanna v San Francisko pismo, v katerem se zahteva od njega, da da \$50.000 odkupnine, ali bodo pa Fathra Henslina umorili.

Vse poizvedovanje po njem je do sedaj brezuspešno.

PREDSEDNIK DEFRAUDANT UJET.

Chicago, 10. avgusta. — Iz Meksike se poroča, da so aretirali predsednika Michigan Trust Co. Banke, ki je bankrotirala pred nekaj tedni. Mož je ušel z velikim kovečkom samih amerikanskih bankovcev v Meksiko. Toda detektivi so ga našli in bil je aretiran. Pripeljali ga bodo nazaj v Chicago.

GOVERNER SMALL ARE-TIRAN.

Springfield, Ill., 10. avg. — Danes je bil aretiran governer Len Small. Aretacija se je izvršila kolikor naj-

UBOGA MATI.

Nemec Wanderer, ki čaka vislic v chicaški ječi radi trojnega umora, je umoril tudi nekega nezananega mladega človeka, potepuhu, katerega je najel, da bi bil uprizoril napad nanj, ko bi bil ustrelil svojo ženo. Skoraj leto je že od tedaj, pa se ni izvedelo, kdo je umorjeni potepuh. Te dni ga je pa spoznal v mestni mrtavšnici, kjer ga imajo še sedaj na ledu, njegov priatelj in povedal, da je to Edward Ryan iz Chicago. Povedal je tudi za njegovo stanovanje. Ko je šlla tja policija, našla je revno udovo Mr. Ryan. Uboga žena je priznala, da je to res njen sin, da je to ona takoj vedela, ko je šla nekoliko dni po umoru v mrtavšnico, toda, ker se je bala sramote, se ni izdala, temveč molče trpela veliko žalost.

ZNAMENJE ČASOV.

New York, 10. avgusta. — Nad 100 parnikov stoji v New Yorških pristaniščih in čaka boljših časov. To kaže, da so naše razmere še jaka na slabem.

NOV VELIK "MAGAZINE".

"Columbia" je ime novemu časniku, magazinu, kakor pravi Amerika nece, leposlovnemu listu, in je začel izhajati te dni. Prva številka leži pred nami in kaže, da bode list nekaj modernega. Prva številka je še bolj priprosta, vendar pa kaže, da ima dobro podlago, da se bode še lepo razvili. Ta list se bode tiskal vsaki mesec v en milijon iztisih. Izdaja ga organizacija Kolumbovih vitezov in je namenjen znanstvu leposlovju, slikarstvu in deloma tudi politiki.

NAPREDEK DENVERSKEH SLOVENCEV.

Kakor posnemamo po "Denver Catholic Register", začeli bodo naši rojaki Jugoslovani v Denverju kmalu zidati novo župnišče. — Dne 21. avgusta bode imela župnija velik piknik v ta namen, da se zbere potrebna svota.

Kakor ta list poroča, se je prvi petek 5. avgusta ustanovila v cerkvi Liga presvetega Srca ali častna straža.

Župnik te župnije je Rev. J. Judnič.

Castitamo.

KATOLIŠKI LISTI PROTIV JUGOSLAVIJI.

V vseh katoliških listi po Ameriki se pojavlja vedno več in več članov, v katerem se obsoja delovanje sedanje Jugoslovanske vlade. Te dni so Češkoslovaški katoliki slove-

sno protestirali pred vsem svetom, da se za jugoslovanski državni dečar plačuje propaganda za odpad od katoliške cerkve v Češkoslovaški. — Naš lepi Vošnjak Bogu — ne-mil bo najbrže postal sedaj arhijere za Češkoslovaško. Hinavec je dosti velik.

Nas katoliške Jugoslovane je pa sram teh člankov in se nam gabi tako početje. Že do sedaj nismo imeli nikakega vpliva, sedaj nas bodo pa imeli po celi Ameriki za turske barbare.

Jugoslovanska vlada, nas katoliških Slovencev v Ameriki je sram!

DA JIH NI SRAM!

"Preletarec" se ni sramoval ponatisniti pisma, v katerem se rdeči kapitalist Anton Kristan poslavlja od socijalistov v Ljubljani, ko je postal oberkapitalist in ferboltar veleposesna. Izstopil je iz stranke in odložil poslansko čast, vse, vse za — de-naarček, katerega rdeči bratci tolikanj sovražijo! — In sedaj se pa porogljivo posmehuje nezavednemu rdečemu delavstvu, ki se da tolikanj farbati in pravi, "da ga veseli, da je pomagal izbojevati boje za delavsko stvar", namreč misli svojo mastno službo.

Jej, jej, rdeči zaslepljeni. Kako ste pomilovanja vredni, da vrijejete takim sleparjem, ki vas tako za nos vodijo! Veste, katero delavsko stvar mislijo, za katero se bore z vsemi žulji? Mastne službe in kaki milijondarski fondi, katerih potem zmanjka kakor kafre!

* * *

Say, by the way!

V Ljubljani rdečkarji in ta črni vriprek vprašujejo, kje je tistih 6 tisoč dolarjev, katere je baje Republičansko Združenje poslalo domov za reveže.

Prav nihče v celi Sloveniji do sedaj še ni čul, da bi kak revež dobil vsaj kak ficek. — Bratci, odgovorite! Javnost vas vprašuje!

Mrs. Minka Alleš, kdo je pobiral milijondarski fond pod napačnimi prevezami? Ej? Daj, daj, danes povej!

KAROLČEK IZ ŠVICE.

Zadnja dva dni sta prinesla veliko presenečenja celiemu svetu. Cesar Karol se odpravlja na pot iz Švice. Kam? Nihče ne ve. Razni časniki ugibajo vsak po svoje. Nekateri ga pošiljajo v Italijo, drugi v Španijo, tretji v Nemčijo. Karolček pa lepo molči in najbrže že dobro ve, lastnih bratcov! — Nas je tudi!

SEDAJ JE ČAS!

Da, sedaj je čas, da se spomnimo svojih sorodnikov v domovini in jim pošljemo kak dar, kajti jugoslovanske krone se tako nizko padle, da je vredno sedaj se poslužiti te prilike in poslati domov denar sedaj!

Poslužite se pa pri tem samo svojega delavskega podjetja "Edinost", in pošljite po tem podjetju, ki je popolnoma varno in zanesljivo. Vsak, kdo je postal po tem podjetju, vsak je bil zadovoljen.

Zastopniki svetujte vsakemu naše podjetje in jim pomagajte pri pošiljanju denarja na naše podjetje!

Delavci, podpirajmo svoje delavsko podjetje!

Cene se ravnajo po najnižjem dnevnom kurzu.

Za jugoslovanske krone:

500 kron	\$ 3.60	50 lir	\$ 2.60
1,000 kron	7.00	100 lir	5.10
5,000 kron	33.50	500 lir	24.00
10,000 kron	66.00	1,000 lir	48.00

Pisma naslovljajte:

"EDINOST"

1849 W. 22nd St.

Telephone:

Canal 98.

Chicago, Ill.

MAZARSKI.

ZA RESNICO IN PRAVICO.

Zavedni chicaški Slovenci in Slovenke!
ne pozabite,
da je prihodnji pondeljek dne 15. avg.
O B Č N I Z B O R

našega novega pevskega in dramatičnega društva župnije Sv. Štefana.

To ne bo ustanovljeno samo za nekatere, temveč za vse, zato pridite vse! (Glejte tozadovni dopis v tej številki!)

EDINOST

1849 W. 22nd Street

CHICAGO, ILL.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjava dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 2nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 2nd St., CHICAGO, ILL

Entered as second-class matter Oct 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

K. OF C.

Kedo v Ameriki ne pozna organizacije, katero poznamo samo pod imenom njenih začetnih črk "Kej Si" — to je "Knights of Columbus" — "Kolumbovih vitezov"?

Té dni 2., 3. in 4. avgusta sešlo se je v mestu San Francisco nekako zo tisoč delegatov in priateljev te organizacije iz cele Amerike na občni zbor ali konvencijo te organizacije.

Oči cele Amerike so bile obrnjene té dni proti San Francisco, kajti ta organizacija si je posebno tekem zadnjih pet let pridobila v ameriški javnosti toliko važnosti in toliki pomen, da mora cela ameriška javnost računati z njim. Posebno se pa oziramo proti San Francisco vse katolički Združeni držav, kajti ta organizacija je punčica našega očesa, je naš obrambeni zid, je naša moč in naša obramba, pa tudi naš ponos in naša čast.

Ni treba iti nazaj v leta svetovne vojske, posebno ko je stopila Amerika v bojni metež, da bi spoznali in videli vso velikost te organizacije in vso velikost mož, ki jo vodijo in ki ji kažejo pot od vspeha do vspeha, od napredka do vedno krasnejšega procvitanja.

Imela je veliko nasprotnikov celo med katolički, celo med duhovniki. Mi smo se nekekrati potegnili za njeno čast, pa se nas je závrnilo, da ne poznamo K. C. Toda danes? Kje je še kedo v celi Ameriki, ki bi vsikdar ne bil pripravljen sneti klobuka pred to organizacijo in njennimi voditelji?

Da, poznamo velikost mož, ki vodijo to organizacijo! Da, poznamo duh te organizacije! Pojdite samo na njene prireditve, kjer boste videli ta lepi kristalizirani, vzvišeni katolicizem, katerega ne pozna cela Evropa! Ta možnost v prepričanju, ta odločnost v nastopanju za katoliška načela, to življenje in mišljenje po katoliških principih! To je idealno lepo! Berite časopisje, v katerem zasedujete poročila o delovanju te organizacije! Koliko žrtvujejo za napredek katolicizma, katoliške cerkve! Koliko žrtvujejo za dobrodelenje katoliške naprave! Koliko store za izobrazbo katoliških mladeničev, koliko store za povdigo katoliškega prepričanja, med svojimi člani, kako jih lepo uče vzvišenost duhovske stanu in pomena duhovske časti med narodi! Kako podpirajo katoliško časopisje, kako stoje za svetim očetom, za škofi, za župniki, za vsakim katoliškim pokretom kakor en mož in sicer kakor cel juninski požrtvovalni mož!

Da, cela Evropa ne premore organizacije kakor je K. C.! Je nima in je ne bo še tako kmalu dobila, ker je izgubila smisel za vzvišenost te katoliške cerkve. Če gledamo te vitezove v njih delovanju, smemo jih primerjati samo še vitezom, ki so za časa Križarskih vojsk si pripenjali rdeč križ na svoja prsa z besedami "Bog hoče", in zapuščali svoje domove in odšli braniti svete kraje.

Glavno delovanje te organizacije je pa skrito. To je tajna organizacija. To so katolički prostozidarji. To je organizacija, ki delujejo kakor skrivna sila, znotraj, to je proti strup, kateri uničuje tako veselje kot stroj prostozidarstva, katerega hudičevi služabniki ubrizgavajo v organizem človeške družbe.

In ta organizacija je slavila té dni svoje slavje v San Francisco. Konvencija se je namreč vršila s tolikim pompom in tolikim slavljem, da to ni konvencija, to je bilo slavlje, to je bil triumf, katerega je slavila organizacija in z njo cela katol. cerkev v Ameriki.

Kaj čuda, da se veseli té dni tega slavlja vsak katolik, ki ima prisluhovo cerkev, svojo vero in svojega Boga in ki ljubi svojo domovino.

Tudi Slovencev je že veliko v tej organizaciji! Dal Bog, da bi jih bilo še več.

Zato možje, zastopniki naše najkrasnejše katoliške organizacije, mi Vas pozdravljamo! Mi se Vam klanjam! Mi Vam kličemo obilni božji blagoslov na Vaše delo!

Slovenci, Vam pa kličemo, vlasti mladina — vsi v K. C.! To je podpora organizacija, ki je najidealnejša za vsakega fanta in za vsakega mladega moža. Pustite vse druge! Tu je mesto za Vas! Zasedujte sedaj poročila iz San Francisco! Boste videli, če Vam ne bodo igralo sreča veselja, ko boste brali ta poročila! Ako imate še malo vere in ljubezni do svoje matere Katol. cerkev, pri prvi seji se boste dali predlagati za sprejem v najbližnji "council".

Živila naša dična organizacija "Kej Si"!

Pozdravljeni!

V nedeljo dne 14. julija, na predpraznik Velikega Šmarna, zbral se bode lepo število ameriških zavednih katoliških Slovencev v Carey, O., na sloveči božji poti pri Mariji, Tolažnici žlostnih.

To je prvič v zgodovini ameriških Slovencev, da se bodo zbrali kje drugje kakor na kakih uradnih konvencijah podpornih jednot ali na kakih strankarskih shodih.

Mi ta dogodek prav iskreno pozdravljamo in se ga veselimo, kajti to gotovo pomenja velik korak naprej.

Vse slovenske romarje pa prav iskreno pozdravljamo in jih prosimo, naj se spominjajo tudi nas vseh ostalih in celega slovenskega naroda v svojih molitvah.

Da, nov duh moramo zanesti med ameriške Slovence, ako hočemo, da bode naša prihodnjost boljša, kakor je pa bila naša preteklost. Do-

sedanje brezverstvo in rdečkarja, ki sta se razpasla po slovenskih naselbinah, sta se izkazala kot največja narodna nesreča, katera more kak narod zadeti. Mesto da bi naš slovenski naseljenec tukaj, kjer je bil toliko prilik, našel "srečo", katero je prišel iskat, pa so mu vslili brezverstvo in našo "kranjsko rdečkarijo", kar mu je vzelo vso moralno podlago in oporo in ga naredilo vrtoglavega, da se je udal marsikje pijači, morda celo mesenosti, da je postal vsaj vrtoglav in izgubil izpred oči resnost življenja in tako izgubil pot k sreči.

Zivljenje je resno! Zato le kedor ga vzame resno, bode dosegel vspehl v življenju.

Vera, edina vera pa naredi človeka sposobnega, da spozna to resnost in tnu edina daje dovolj krepkih primočkov, da more tej resnosti primerno urediti svoje življenje.

Ta duh resnosti treba zanesti nazaj med naš narod v Ameriki!

* * *

Zato pozdravljeni rojaki, ki ste si še ohranili to zavest, ki ste se zbrali pri Mariji, Materi lepega upanja, da si izprosite potrebnih milosti, pomocič in varstva!

Čast Vam! To Vam je samo v ponos!

* * *

O, ko boste prišli domov, vsak na svoj dom, bodite Vi apostoli med svojimi rojaki, bodite "sol zemlje" za svoje sosedje, prijatelje in znance! Pomagajte, da se naš narod dvigne nazaj na stališče dobrega vernega, pa tudi srečnega in naprednega naroda, da dvigne svoj pogled kvišku za višjimi cilji in ideali. Kajti z idealni narod živi in napreduje. Kolikor višji so ti cilji, kolikor bolj jih skuša slediti, toliko bolj napreduje. Da, to je pravzaprav to, kar imenujemo napredek. Vse drugo je nazadnjašč.

Zato pozdravljeni slovenski romarji v Carey, Ohio.

Naročnikom in zastopnikom.

Pred nekaj tedni smo sporočili, da nameravamo z Labor Day-om, to je z začetkom septembra s trikratno izdajo "Edinosti" na teden.

To naše sporočilo je vzbudilo veliko veselje pri vseh prijateljih dobrega in navdušenega katoliškega tiska. Od vseh strani so nam častili na tem napredku.

Vendar so nam pa nekateri naši zastopniki in prijatelji sporočili, da bi raje imeli "Edinost" za sedaj še dvakrat na teden samo s to razliko, da bi bila ena številka na teden na 8 straneh druga, naj bode pa na štirih. Edinost na 8 straneh je bila — tako pravijo — vselej tako zanimiva. Tam so videli pogosto ljubljenega Pavleta Zagagata, katerega baje nekateri že zelo pogrešajo "Our Young Folks" pogrešajo svoj "korner", kakor tudi naše žene "kikajo", kje je njih "Ameriška Slovenka" ostala. Zato bi veliko teh naših prijateljev radi vse to nazaj. Zato so pa z dvakratno izdajo na teden.

Mi smo pripravljeni storiti, kakor si naročniki želijo. Nam gre samo za to, kako bi jim najbolje ustregeli. Listi so za naročnika, ne za izdajatelje. Kakor naročnikom bolj ustrezemo, tako bi pa radi naredili.

Zato prosimo vse naše gg. zastopnike po vseh naselbinah, kakor tudi naše prijatelje in naročnike, naj nam sporoč, če tudi morda samo na dopisnici, kaj žele: ali trikrat na teden po 4 strani, morda enkrat na mesec 8 strani, ali pa dvakrat na teden, pa ena številka na teden na 8 straneh, druga pa na 4.

Gg. zastopniki naj skušajo poizvedeti o tem tudi mnenje svojih prijateljev.

To pa prosimo takoj!

**Izšel je
"Koledar Ave Maria"
za leto 1922.**

In sicer letos izvanredno hitro, preje kakor kedaj preje, morda je eden izmed prvih koledarjev, ki so izšli za prihodnje leto.

To je velik vspehl našega podjetja, katerega se bodo govorili zveselili vši naši prijatelji.

Koledar je skoraj še enkrat tako velik, kakor je bil lanski in ga krasil celo vrsta najrazličnejših slik.

Vsebina njegova je izbrana kakor še nikdar preje.

Te dni ga začnemo razpošiljati vsem našim naročnikom.

Upamo, da ga bodo vši naši naročniki dobili najkasneje tekom štirinajst dni. Kjer imamo lokalnega zastopnika, ga bodo naročniki dobili pri njem.

Kjer ni lokalnega zastopnika, ga bomo počasi, naselbino za naselbino pošiljali vsakemu naročniku posebej.

Naročniki naj pazijo na to-le: da ga dobre letos VSI naročniki "Ave Maria", kajti plačajo zanj s povisano naročnino. To pa radi tega, ker s tem zmanjšamo delo zastopnikom in sebi. Za letošnje leto je za to naročnina na list "Ave Maria" s Koledarjem \$3.00.

Kedor bi ne bil toliko plačal, naj doplača sedaj, ko bode dobili koledar. Zanj velja Koledar samo 50c.

Za nenaročnike, ki ga kupijo, stane letos 60c, ker bode skoraj še enkrat tako velik kakor je bil lanski, in bode toraj poština toliko več stala.

Sedaj pa, rojaki, pridno sezite po tej krasni knjigi! V poslos in veselje bo vsem katoliškim Slovencem v Ameriki! — Stalo nas je to delo res veliko truda, in veliko finančnih žrtv. Vendar smo vse storili z veseljem, da pokažemo naše priznanje prijateljem in dobrotnikom dobrega katoliškega tiska, da njih sodelovanje ni bilo zastonj.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Chicago, Ill. — Že v zadnji številki. Edinosti smo v par besedah omenili naše novo pevsko in dramatično društvo župnije sv. Štefana. Do sedaj se je priglasilo vsega skupaj 45 članov in članic, med njimi vse naše najboljše pevske in igralske moči. Pričakujemo pa, da to še ni vse. Vemo namreč, da je še običajno deklet in fantov v naši naselbini, ki imajo zmožnosti in veselje tako za petje kakor za igranje, pa se bolj malo kažejo v javnosti in zato jih ne poznamo, da bi jih osebno povabili. Naj se prijavijo sami! Naj nikogar ne straši to, da imamo v svoji sredini nekaj prvoravnih moči, naopak, to naj bo vsakomur v spodbudo! Sprejemamo tudi take pevce in pevce, ki še ne poznamo not. Spočetkom bomo namreč pri vsaki pevski vaji posvetili par minut glasbeni teoriji in tako se bo vsakdo v kratkem času privabil na note. — Kdor se misli še priglasiti, naj se javi koj, ker kakor hitro bomo začeli z rednimi vajami za prihodnji koncert, ne bomo sprejeli nobenega novega člana več.

Naš novi dramatični klub bo prevezel vse igre v naši župniji. Igral bo ne samo zase, temveč tudi za vse druga društva proti majhni odškodnini. Imeli bomo redne igralske vaje enkrat ali dvakrat na teden.

Ustanovimo tako društvo, da bo naša naselbina lahko ponosna nanj, kakor je ponosna na pr. Cleveland na svojo "Liro" in kakor je ponosna newyorkška na svojo "Domovino". Ne primanjkuje nam moči, treba jih je le zbrati in vežbat.

Naše društvo ne bo obstajalo samo iz aktivnih, marveč tudi iz ustanovnih in podpornih članov, ki bodo morali tudi po svojih močeh sodelovati, da dosežemo svoj veliki cilj.

Vsi chicanj Slovenci in Slovenke, ki hočete po svojih močeh prispevati, da uresničimo in dosežemo kar smo začeli, kot aktivni ali kot podporni in ustanovni člani, pridite na občni zbor, ki se vrši v pondeljek dne 15. avgusta ob osmi uri v zvečer v naši cerkveni dvorani. Imamo že pripravljen načrt, ki ga bomo pri tej priliki prebrali. Izvolili bomo odbor in se pogovorili o nekaterih važnih posebnostih.

Ivo Račič.

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Ljubljanski župan ni potrjen. — "Obzor" javlja iz Belgrade: .Pomembno je bilo objavljeno, da je vladila potrdila izvolitev g. Antona Pešeka za ljubljanskega župana. Vsled intervencije dr. Žerjava še Svetozar Pribičević dosedaj ni potrdil g. Peška, to pa radi "strančnih interesa demokratske partije". Saj smo vedeli, da ima agro-merkur svoje kremplje v zadetju ljubljanskega župana. G. Žerjav — morda pa niso interesi demokratske stranke identični z Vašimi osebnimi?!

Baroš resnično izgubljen. — Italijanski listi enoglasno poročajo, da se bodo med Italijo in Jugoslavijo pogajanja zaradi reškega in baroškega pristanišča začela na novi podlagi. Pri tem izvemo fakt (ki ga vladilo g. Pašiča do današnjega dne ni objavila), da se je med Italijo in Jugoslavijo, oziroma med Pašičem in Quartierjem, sklenil predhodni sporazum, da se ustanovi jugoslovansko-italijansko-reški konzorcij nad Reko in Barošem pod pogojem, da se do 15. julija t. l. ustanovi reška vlad. Če se to ne zgodi, zato prav gotovo skrbi italijanska vlad!, se začne pogajanja na novi podlagi. Ta podlaga pa je z ozirom na zahteve Rečanov, da se i. termin za veljavno konzorcija podaljša, 2. da se vprašanje suverenitete nad Barošem pusti odprt, dokler ne poteka rok tega konzorcija, 3. se ne izključuje možnost, da se Jugoslavija suvereniteti nad Barošem sploh odreče. — To potrjuje tudi novi minister za zunanjne zadeve della Torretta, ki je

nasproti dopisniku "Vedetta d'Italia" izjavil, da namerava glede reškega vprašanja začeti popolnoma nov kurz. Isto sledi iz dejstva, da je italijanski komisar na Reki, Foschini, podaljšal legionarjem, ki so Baroš zasedli ter so od generala de Nicotta dobili ultimatum, da loko zapuste, rok, tako da se ne ve, kdaj bedo laški dobrovoljci loko zapustili. De Nicotta pa je bil odpokljan in za poveljnika na Reki imenovan general Bassignana.

Kraljevina SHS. — Na zadnjih sejah konstituante so razpravljali o pravicah kralja. Komunisti so pred glasovanjem o tem členu zapustili zbornico. Razmotrivanj in glasovanja o kraljevih pravicah se tudi niso udeležili naš Jugoslovanski klub kot znak protesta, ker je zbornični predsednik izključil od treh sej člana našega kluba, ker je ta očital Pašiću, da si je kupil ustavo. Važna je bila i pondeljkova seja konstituante, na kateri se je sklepalo o ustavi parlamenta. Naš klub je zahteval dve zbornici: politično in gospodarsko, kar so pa odklonili vladinovci. Določili so tudi, da bo v prihodnje volilo 40.000 volivev enega poslanca. Ako pa bi bil ostanebil 25.000, voliše teh 25.000 i poslanca. V konstituanti so bili tudi pri ravnokar omenjeni priliki stavljeni razni predlogi o ženski politični enakopravnosti in sploh ženski volilni pravici, za katere so se zavzemali naši in socialisti. Seve, žensko politično enakopravnosti z žensko volilno pravico vred je pokopala in odklonila iz

Slovensko ljudstvo, zapomni si! — "Davki so še premajhni", tako je zaklical med govorom poslanca Roškarja 41. seji ustavotvorne skupščine zaveznik slovњ samostojnežev hravski demokrat minister Krrizman. Slovensko ljudstvo, davkoplaćevalac, zapomni si to! Vi samostojneži in liberalci, vtaknite si Krizmanov medklic za klobuk! Slovensko ljudstvo ječi pod ogromnim bremenom davkov, a liberalci še pravijo, da jih je pre malo.

Izdatki centralne vlade za armado. Poročali smo že, da je zahteval vojni minister za svoje potrebe 10 milijard kron. V seji ministrskega sveta mu je finančni minister dr. Kosta Kumanudi odgovoril, da je zahteva pretirana in da bo moral vojni minister svoje zahteve zmanjšati. Sedaj bo znašala postavka vojnega ministra v državnem proračunu "samo" 1 milijard 400.000.000 D in ne 2 in pol milijardi ozir. 10 milijard kron. Kljub temu bode izkazal državni proračun velik primanjkljaj. Slabo gospodarstvo naših centraldemokratov.

no zadetega Franceta, ki je še malo želodcu. Ako družist, ki se nahaja v vvaši soseščini, ne prodaja omenjenega vina, zahtevajte od njega, naj ga naroči, ker gotovo je, da ne dobite boljšega sredstva proti omenjenim bolestim. Mr. Frank Odett nam je pisal iz Susanville, Calif., dne 28. junija 1921: "Trinerjevo grenko vino mi je znatno pomagalo. Dobil sem nazaj dober tek in se počutim veliko močnejšega".

ODHOD PARNIKOV.

Na Trst:

- 4. avg. Argentina
- 6. avg. Calabria
- 13. avg. Italia
- 27. avg. President Wilson.

Na Havre:

- 4. avg. La France
- 6. avg. La Lorraine
- 23. avg. La Savoie
- 17. avg. Paris
- 25. avg. La France

Na Cherbourg:

- 11. avg. Mauretania
- 13. avg. Olympic
- 23. avg. Aquitania
- 6. sept. Mauretania

Cene in druge informacije glede tehl, kakor tudi drugih parnikov dobiti pri tvrdki:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

70 — 9th Avenue, New York City. Dostavek: — Istotako se obrnite na omenjeno tvrdko, ako želite dobiti kako osebo iz starega kraja, ali, ako želite poslati denar v stari kraj ali ako imate kake druge posle v starem kraju.

THE AMBRIDGE NATIONAL BANK

AMBRIDGE, PA.

Prodajamo šifkarte za najboljše parnike.

Pošiljamo denar na vse dele sveta.

Naša banka je pod državnim nadzorstvom.

Izplačuje v kronah, dinarjih in v dolarjih v gotovem denaru v

JUGOSLAVIJI.

Pišite po cenik za pošiljanje denara.

ŠIFKARTE za vse linije.

E M I L K I S S,

BANKIR

133 Second Ave., New York.

NAZNANILLO

SLOVENSKEMU OBČINSTVU V CHICAGI, OKOLICI IN DRUGOD!

Naznanjeva, da sva otvorila popolnoma novo "ICE CREAM PARLOR" v svojem lastnem domu na:

1847 West 22nd Street

ROJAKI bodo dobili pri nas vedno najboljše raznovrstne mehke pižice in pokrepčila, najfinješe cigarete, smodke in najboljši tobak v zavojih.

VAŠIH OTROK ne boste razveselili, bolj, kakor če jim boste kupili "candy-a" in raznih slatkišev pri nas. Pri nas ne boste dobili Candy-a samo najceneje, ampak poleg nizkih cen tudi najboljšega.

POTNIKI, ki potujejo skozi Chicago, bodo dobili pri nas vedno čista in snažna prenočišča, kakor tudi najboljšo hrano.

Vsem se najtopleje priporočava za naklonjenost:

IVAN in HELENA KUŠAR,

1847 West 22nd Street

CHICAGO, ILLINOIS.

Naznanilo slovenskemu občinstvu v Clevelandu in okolici.

DR. JAMES W. MALLY, Slovenec, odpre svoj zobozdravniški urad dne 8. avgusta. Urad je dobro znan rojakom, nahaja se v Knausovem poslopju na 6127 St. Clair Ave.

Dr. James W. Mally je sin slovenske matere, in je po pridnem študiranju in z malimi sredstvi se prispeval na odlično mesto. Rojaki se bodo pri njem lahko pomenili v domačem jeziku in on jim bo lahko raztolmačil vsako stvar, da bodo jasno razumeli.

Vabljeni so vsi Slovenci, da obišete urad in si ogledate najmodernejše stroje, katere nudi zobozdravniška tehnika. Urad je eden izmed najbolje opremljenih v državi.

URADNE URE SO: Od 9. zj. do 12. in od 1. do 5:30 pop.

Od 6:30 zv. do 8. zvečer.

V NEDELJAH DOPOLDNE OD 10. zj. do 12.

Phone—Randolph 3711.

Dr. Mally je pripravljen uradovati vsak večer, da imajo priliko oni, ki so tekom dneva zaposleni pri delu. V slučaju potrebe lahko pokličete vsak čas po dnevnu ali noči. Dr. Mally stanuje na 1105 E. 63rd Street.

AMERICAN STATE BANK Mi pošiljamo denar na vse kraje

JUGOSLAVIJE,

Slovenije, Hrvatske, Dalmacije in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERIŠKA DRŽAVNA BANKA

1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Niti ena slovenska banka v Ameriki nima večjega kapitala.—

J. F. ŠTEPINAT Capital & Surplus
predsednik; \$800.000.00

A. J. KRASA, blagajnik.

DVE LETI DELA IN VSPEHA.

1919—1921

Ob nastopu meseca avgusta je imela tvrdka ZAKRAJŠEK & ČEŠARK za seboj leto trdega dela in pa tudi vspeha.

Okrog 1. avgusta 1919 je njen ustanovitelj Leo Zakrajšek prišel v New York iz Milwaukee, Wis., sam si izposloval potrebna zastopstva, odprl urad in se lotil dela z zaviranimi rokavi v zavesti, da točno, poštano in vstrajno delo mora prinesti vspeh.

V teku dveh let je ta tvrdka odprenila v Evropo nad petnajst sto potnikov, nad petato potnikov je prišlo z njenim posredovanjem iz starega kraja in bližu tristotisoč dolarjev je bilo poslanih skozi njo.

V dveh letih je iz skromne potniške pisarne postal bančno podjetje, ki posluje pod državnim nadzorstvom in ima svoje direktne bančne zvezze z Ljubljano, Mariborom, Zagrebom, Trstom in Dunajem.

Za tak rekord bodi v prvi vrsti izrečena zahvala številnim prijateljem in zagovornikom.

Na podlagi dosedanjih pridobitev pa je ta tvrdka danes bolj kakor kdaj prej v stanu biti na službo onim, ki:

ki potujejo v domovino;
ki žele dobiti svojce iz starega kraja ter onim,
ki hočejo poslati denar v stari kraj, kakor tudi onim,

ki imajo kake druge posle s starim krajem.

Za vsa nadaljnja pojasnila se obrnite na:

Zakrajšek & Češark

SLOVENSKA BANKA

70 Ninth Ave. (med 15th in 16th St.) New York, N.Y.
TELEFON: Watkins 7522.

DEKLA ANČKA.

(Dalje.)

Napisal F. S. Finžgar.

"Dober je. — Ne, ne bom vsega. Materi ga dam — oh, ali pa Janezu. — Janez je res tako dober".

In tako je nehala in ga spravila. Drugi dan je nosila drva za peko, v žepu je skrivala pol štruklja.

Koj je bil Janez v drvarnici.

"Pusti, bom jaz!"

Janez je naložil velikansko krošnjo dry.

"Preveč!" je svarila Ančka.

"Preveč?" se je zasmjal Janez. "Se ti sedi na vrh in stavim, da poskočim s tem bremenom pred pragom takole visoko", — pokazal je z roko od tal — "in še s podkvicami udarim skupaj, kot bi bil prazen".

Tudi Ančka se mu je zasmajala.

"Janez, ti za dva delaš — in se še zame trudiš".

"Kadar se zate trudim, se kar spočijem, Bog ve, zakaj!"

Sedaj se Janez ni zasmjal. Tako jo je gledal, kakor še nikoli, da je bila Ančka vsa zardela.

Molče je potem vtaknil roke za otrnice. Ančka se je ozrla iz drvarnice, segla po štrukelj in mu ga ponudila.

"Vidiš, Janez. Na, vzemi! Mami ga je dala".

"Sama pojed, to je zate, nočem!"

"Moraš, hitro, da kdo ne vidi!"

Ančka mu je vteknila štrukelj v žep.

"Še ti bom prinesla. Bolje se mi bo prileglo, ko bom delila s teboj".

Janez je dvignil krošnjo, oprtice so komaj vzdržale, tako je bil naložil. Ančka je drobila za njim in nesla nekaj polen v naročju.

Drugi dan je bila peka. Ančka je jedla masleno štrucò in jedel jo je tudi Janez.

Treći dan so šli po steljo. Ančka je morala v hlev. Ali Janez je vstal ob treh in pripravil zobanje in kromo.

"Je vse pripravljeno, Ančka, kar v jasli postavis", ji je naročal, odhajajoč za družino.

In tako so tekli tedni. Janez je od truda počival, ko je delal za Ančko, Ančki so bili priboljški dvakrat sladki, ker jih je delila z Janezom.

Mokarica je bila vesela, ker je bil mir pri hiši. Miha se ni več prerekal z Janezom. Špela se je navadi la Ančkinih belih rok. Samo Ančka se ni mogla privaditi Mihovih pogledov. Čutila jih je pri jedi, zapekli so jo, kadar sta se srečala, in če sta pri delu trčila z rokami po nevedoma skupaj, se je vsa stresla od studa. Vse je zaupala Janezu, samo tega mu ni mogla nikoli razdetti.

Nekega večera je Janez že ležal

na pograđu, ko se je vrnil od žage Miha, nekoliko vinski. Janez je uprav pojedel kos maslenke, ki mu jo je dala Ančka. Pri jedi se je v mislih pogovarjal z Ančko in tako je bil vesel, da ni mogel zaspasti.

Miha je živil gal po hlevu, Janez se ni genil. Ves je bil zamišljen v kruhek.

"Lukec, ali Janez spi?"

Miha je postresel malega hlapca. Janezu so se ustavile vesele misli.

"Spi! Še ti pojdi spati. Čemu fru liš?"

"Lukec, nocoj ne grem spati. Nekam še pojdem, no —"

Miha je počil s palcem.

Janez je zahreščal kakor v sanjah.

"Kam boš lazil? Pusti me in zaspis!"

"Lukec, ti si neumen!"

Miha si je sezul škornje, deske so zaškripale, slamnica je zašumela.

Vse tiho v hlevu. Le konji so še hrampljali in prhali, ker se jim je vsipal prah od suhe klaje v pozdrvi.

Lukec je spal, Miha se ni genil,

Janez je prisluškal.

"Kam pojde? — Če pojde njo budit? —"

SLAVNEMU OBČINSTVU
naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, poklicite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

MARQUETTE LIFE INSURANCE COMPANY

JE ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNA DRUŽBA,
ki skrbi za vaš dom in vašo družino v slučaju smrti. Hranilica za čas nesreče. Svojim zavarovancem izdaja edinole državno registrirane in državno zajamčene ali garantirane police.

NIKJER BOLJ VARNO! **NIKJER UGODNEJŠE!**
Možje in žene, tukaj imate najboljšo priliko, da zavarujejo sebe in svoje pred uboštvo in sirotišnico!
Oglasite se osebno ali pa pišite na naslov:

IVO RACIĆ, slovenski zastopnik,
1847 West 22nd Street CHICAGO, ILLINOIS,
ali pa se obrnite naravnost na:

LOUIS KOVIE, glavni zastopnik,
4464 Princeton Avenue CHICAGO, ILL.
Telephone: Yard 5101.
Nadaljni zastopniki, zmožni angleškega jezika, se iščejo.

Janezu je kljuvalo v prsi, pest je stiskal.

"Neumnost! Kaj mi mar. — Naj gre, kamorkoli.

Da, ko bi šel kamorkoli. Ali če gre tja pod njeno okno — ta smravec.

V hlevu je zašumelo, nekaj težkega se je zgrudilo na tla in zahroplo.

Prvi konj je legel.

Kmalu je zapraskalo, zašumelo in spet zahroplo.

Rigo se je zleknil poleg kobile.

In za njim še tretji in četrti konj.

Tedaj so zacvrkale deske Mihovaga pograda. Skoz vrata je šinila mesečina in spet izginila.

Janez je planil z ležišča.

Spet je posvetila mesečina v hlev.

*****

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC

mesar

Priporoča Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnice.

Vsaki dan svečno meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase — doma delane vedne na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

*****

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo

VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave., CHICAGO, ILL. —

Phone: Lawndale 250.

*****

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obrnite se na mene. V zalogi imam najfinjeje postelje in mordre, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilске potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavno električne. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

AMERIŠKI SLOVENCI PODPLAČAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE INTERERE!

*****

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Ištotako izvršujem tudi krasne oltarke za v sobe, ki se jih lahko z električno svetljavo razsvetlji.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,

3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Baščar; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seljak.

Zastavonoš: John Jerman. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v šolski dvorani.

revake vajo so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v starri šoli sv. Vida.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obrnite se na mene. V zalogi imam najfinjeje postelje in mordre, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilске potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavno električne. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2008 - 2004 Blu Island Ave

Cor. 20th St.

CHICAGO, ILL.

Po znižani ceni

dobite pri nas sedaj najboljše moške in fantovske obleke.

Obleke so fabricirane iz pristne volne, so najnovije mode, svetle sredno svetle in temne barve, na en gumb, dva in tri, "single or double breasted".

Vse te obleke prodajamo sedaj za \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00, \$45.00 in \$50.00.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljšo obleko.

Naša trgovina je od prta vsak torek, četrtek in soboto zvečer.

THE ATLAS EXHIBITION CO.

JELINEK & MAJER

Corner Blue Island Ave. and 18th Street.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534